

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 22. marts 2010
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2010-154-0220
Dok.: JTS41488

**Udkast til tale
til ministeren til brug ved
åbent samråd i Folketingets
Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
tirsdag den 23. marts 2010, kl. 14.30.**

Samrådsspørgsmål A (L 84): ”Vil ministeren redegøre for de dyrevelfærdsmæssige fordele ved opstaldning af kalve parvist eller i små grupper og de ulemper, der er forbundet med opstaldning i større grupper?”

Samrådsspørgsmål B (L 84): ”Vil ministeren give tilsagn om, at der i medfør af lovforslaget udstedes regler, der tillader opstaldning af kalve i grupper større end 12?”

1. Jeg vil gerne indlede med at takke for invitationen til at komme her i Fødevareudvalget og redegøre for spørgsmålet om gruppeopstaldning af kalve på indtil 8 uger.

2. Udvalget har for det første bedt mig redegøre for de dyrevelfærdsmæssige fordele ved opstaldning af kalve parvist eller i små grupper og de ulemper, der er forbundet med opstaldning i større grupper.

For det andet spørger udvalget, om jeg vil give tilsagn om, at der i medfør af den foreslåede lov udstedes regler, der tillader opstaldning af kalve i grupper bestående af mere end 12 kalve.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

3. Så vidt jeg har forstået, er baggrunden for dette samråd, at repræsentanter fra foreningen Danske Slagtekalveproducenter i sidste uge havde foretræde for udvalget.

Udvalget har i den forbindelse også ved et spørgsmål bedt mig kommentere en henvendelse, som foreningen har sendt til udvalget. Det fremgår af henvendelsen, at foreningen ikke mener, at der bør indføres en regel om, at kalveflokkene højst må bestå af 12 kalve, når kalve på indtil 8 uger opstaldes flokvis. Foreningen anfører, dels at kravet vil have økonomiske konsekvenser for erhvervet, dels at holdstørrelser på 25-50 kalve efter foreningens opfattelse sagtens kan fungere upåklageligt såvel ernæringsmæssigt som sundhedsmæssigt.

4. Det fremgår af bemærkningerne til forslaget til lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, at Justitsministeriet har til hensigt – i medfør af den foreslåede lov – at udstede en regel om, at kalveflokkene højst må bestå af 12 kalve, når kalve på indtil 8 uger opstaldes flokvis.

5. Som det fremgår af min besvarelse af udvalgets spørgsmål vedrørende henvendelsen fra Danske Slagtekalveproducenter, er baggrunden for reglen en anbefaling fra Justitsministeriets arbejdsgruppe om hold af malkekvæg.

Ifølge arbejdsgruppen kan opstaldning i store grupper give problemer på grund af konkurrence om ressourcer og øget smittefare. På den baggrund anbefaler en enig arbejdsgruppe, at der fastsættes den nævnte øvre grænse for gruppestørrelsen på 12 kalve.

6. Lad mig sige lidt mere dels om arbejdsgruppens sammensætning, dels om grundlaget for arbejdsgruppens anbefaling vedrørende gruppeopstaldning af kalve.

Arbejdsgruppens formand Hans Houe er professor ved Institut for Produktionsdyr og Heste ved Københavns Universitet. Derudover bestod arbejdsgruppen af medlemmer udpeget efter indstilling af Den Danske Dyrlægeforening, Dyrenes Beskyttelse, Dansk Kvæg, Landbrugsraadet – der som bekendt siden har ændret navn til Landbrug & Fødevarer – Det Dyreetiske Råd, Dyreværnsrådet, Fødevareministeriet og Justitsministeriet. Endvidere var seniorforsker Margit Bak Jensen fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet medlem af arbejdsgruppen. Hun har bl.a. forsket i de sundhedsmæssige og dyrevelfærdsmæssige aspekter af spørgsmålet om størrelsen af kalveflokke.

Samtlige disse medlemmer – herunder medlemmerne udpeget efter indstilling af Dansk Kvæg og Landbrug & Fødevarer – står bag anbefalingen om kalveflokke på højst 12 kalve.

7. Arbejdsgruppens anbefaling er ikke ”hentet ud af den blå luft”. Gruppestørrelsens betydning for navnlig sygdomsforekomster er veldokumentet.

Diarré og lungebetændelse er de to væsentligste sygdomme hos kalve. Begge sygdomme er smitsomme. Diarré er hyppigst forekommende i den første levemåned, mens lungebetændelse ses hyppigst hos ældre kalve. Diarré er skyld i 75 pct. af alle dødsfald blandt kalve i de første tre uger, mens lungebetændelse er skyld i 15 pct. af dødsfaldene blandt kalve i løbet af de første 6 måneder. Kalvedødeligheden var i 2008 på 5,9 pct. på konventionelle bedrifter med kvæg af stor race.

For så vidt angår undersøgelser af betydningen af gruppestørrelsen har bl.a. en undersøgelse fra 2003 – baseret på 122 besætninger i Sverige – vist, at der er en lavere tilvækst i store grupper på 6-30 kalve, der blev tildelt foder ved hjælp af mælkeautomater, sammenlignet med små grupper på 3-8 kalve, der blev tildelt mælk manuelt.

I en undersøgelse fra 2004 – foretaget af seniorforsker Margit Bak Jensen – fandt man frem til, at kalve i grupper af 24 kalve med én mælkeautomat blev forstyrret i 50 pct. af den tid, som de opholdt sig i mælkeautomaten, mens kalve i grupper af 12 med én mælkeautomat kun blev forstyrret i 10 pct. af tiden i mælkeautomaten.

I en tredje undersøgelse fra 2006 blev grupper af henholdsvis 8 og 16 kalve sammenlignet. Begge grupper blev fodret med mælkeautomater. Kalvene i de små grupper havde 40 pct. lavere risiko for luftvejslidelser og 40 gram højere daglig vækst.

Jeg skal i øvrigt henvide til de relevante afsnit i Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultets rapporter om malkekøer, kalve og ungdyr, som har dannet grundlag for arbejdsgruppens overvejelser.

Den videnskabelige dokumentation viser entydigt, at der i gennemsnit og i almindelighed er flere sundhedsproblemer på bedrifter med større kalvegrupper.

8. Danske Slagtekalveproducenter anfører, at det koster penge at gennemføre kravet om den maksimale størrelse af kalveflokke. Det er jeg klar over. Jeg vil derfor også indføre kravet med en overgangsordning på 14 år, således at kravet for bedrifter, der er etableret før lovens ikrafttræden, først finder anvendelse fra den 1. juli 2024.

Hertil kommer, at man må acceptere, at dyrevelfærd koster, herunder i konkurrenceevne til lande, der ikke sætter dyrevelfærd så højt på dagsordenen som Danmark.

Selvfølgelig skal vi ikke indføre krav, der stiller landbruget i en urimelig situation – hverken økonomisk eller konkurrencemæssigt. Med den lange overgangsperiode, som der lægges op til, er det imidlertid min opfattelse, at kravet om, at kalveflokkene højst må bestå af 12 kalve, når kalve på indtil 8 uger opstaldes flokvis, ikke er urimeligt.

Jeg har derfor også – når lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg er vedtaget – til hensigt at fastsætte en regel herom.

Tak.